

Ocena wiarygodności telewizyjnych programów informacyjnych i publicystycznych

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

20 lat
Fundacji **CBOS**
1997-2017

20 lat Fundacji CBOS 1997-2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

CBOS ZREALIZOWAŁ

836
badań

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735
komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600
ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000
respondentów

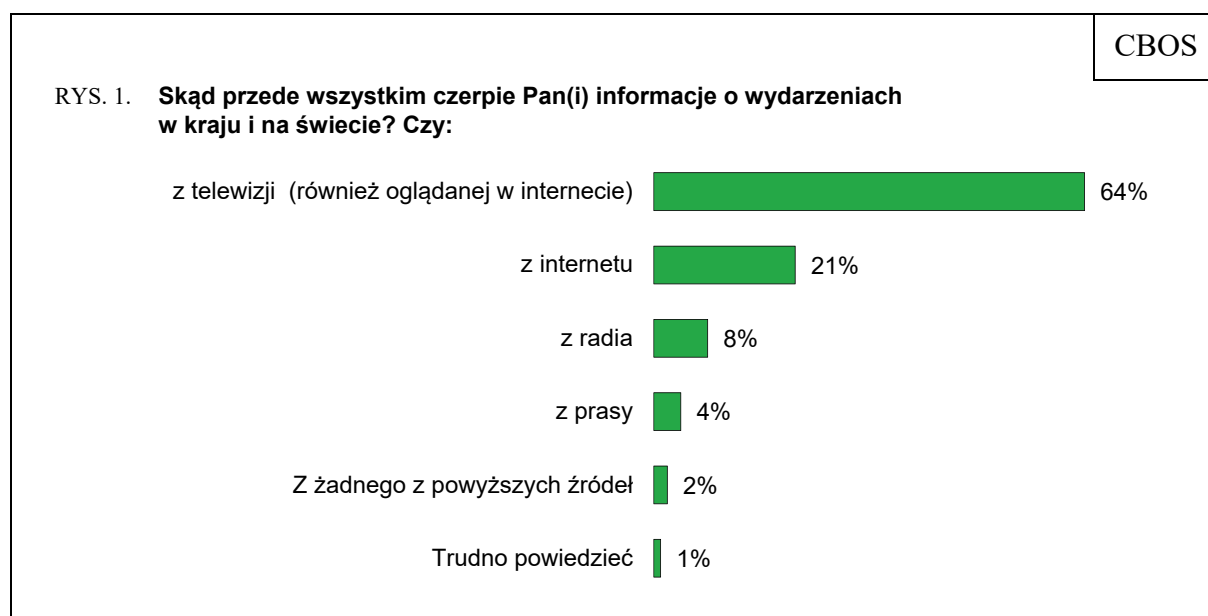

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

Jak wynika z naszych badań, wybór określonych programów informacyjnych uwarunkowany jest w znacznej mierze poglądami politycznymi i preferencjami partyjnymi¹. Czy Polacy darzą zaufaniem telewizyjne programy informacyjne i publicystyczne? Które stacje telewizyjne, zdaniem badanych, są bezstronne, a które opowiadają się bądź to po stronie opozycji, bądź to po stronie rządzących? W jednym z ostatnich sondaży², po pięciu latach przerwy, powróciliśmy do tej problematyki. Powtórzenie badania pozwala sprawdzić, jakie zmiany zaszły w tym czasie w postrzeganiu wiarygodności nadawców telewizyjnych.

ŹRÓDŁA INFORMACJI O WYDARZENIACH W KRAJU I NA ŚWIECIE

Informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie Polacy zdecydowanie najczęściej czerpią z telewizji (64%), w drugiej zaś kolejności – mniej więcej trzykrotnie rzadziej – z internetu (21%). Dla relatywnie niewielu głównym źródłem informacji jest radio (8%), a dla jeszcze mniejszej grupy ankietowanych prasa (4%).

¹ Zob. komunikat CBOS „Powiedz mi, który program informacyjny najchętniej oglądasz, a powiem ci, kim jesteś”, sierpień 2016 (oprac. B. Roguska).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (323) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 30 marca – 6 kwietnia 2017 roku na liczącej 1075 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Korzystanie z poszczególnych mediów jest bardzo silnie zróżnicowane społecznie, a szczególnie duże znaczenie w tym kontekście odgrywa wiek. Dla większości najmłodszych respondentów (w wieku 18–24 lata) głównym medium pozostaje internet (58%), nieco starsi (mający od 25 do 34 lat) porównywalnie często wskazują w tym kontekście zarówno internet, jak i telewizję, choć ta ostatnia wymieniana jest trochę częściej (44% wobec 38%). Natomiast dla większości badanych powyżej 35 roku życia głównym medium pozostaje telewizja. Generalnie, wraz z wiekiem maleje częstość wskazywania internetu jako głównego źródła informacji, a rośnie znaczenie telewizji.

Kolejnym czynnikiem istotnie warunkującym sposób korzystania z mediów jest wykształcenie. Badani lepiej wykształceni rzadziej wskazują telewizję jako główne źródło informacji, częściej natomiast internet. Należy przy tym zaznaczyć, że ankietowani z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym / gimnazjalnym nie różnią się pod tym względem znacząco. Wprawdzie we wszystkich kategoriach wyróżnionych ze względu na poziom wykształcenia najczęściej wymienianym medium jest telewizja, jednak znacząca grupa absolwentów wyższych uczelni (36%) informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie czerpie głównie z internetu.

Tabela 1

	Skąd przede wszystkim czerpie Pan(i) informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie? Czy:					
	z telewizji (również oglądanej w internecie)	z prasy	z radia	z internetu	Z żadnego z powyższych źródeł	Trudno powiedzieć
	w procentach					
Wiek						
18–24 lata	28	2	4	58	7	1
25–34	44	3	11	38	2	2
35–44	62	3	7	26	1	1
45–54	68	7	8	14	3	0
55–64	78	5	8	6	1	2
65 lat i więcej	83	4	6	4	3	0
Wykształcenie						
Podstawowe / gimnazjalne	76	2	7	9	5	1
Zasadnicze zawodowe	78	3	9	7	3	0
Średnie	60	5	6	26	1	1
Wyższe	46	6	9	36	1	2

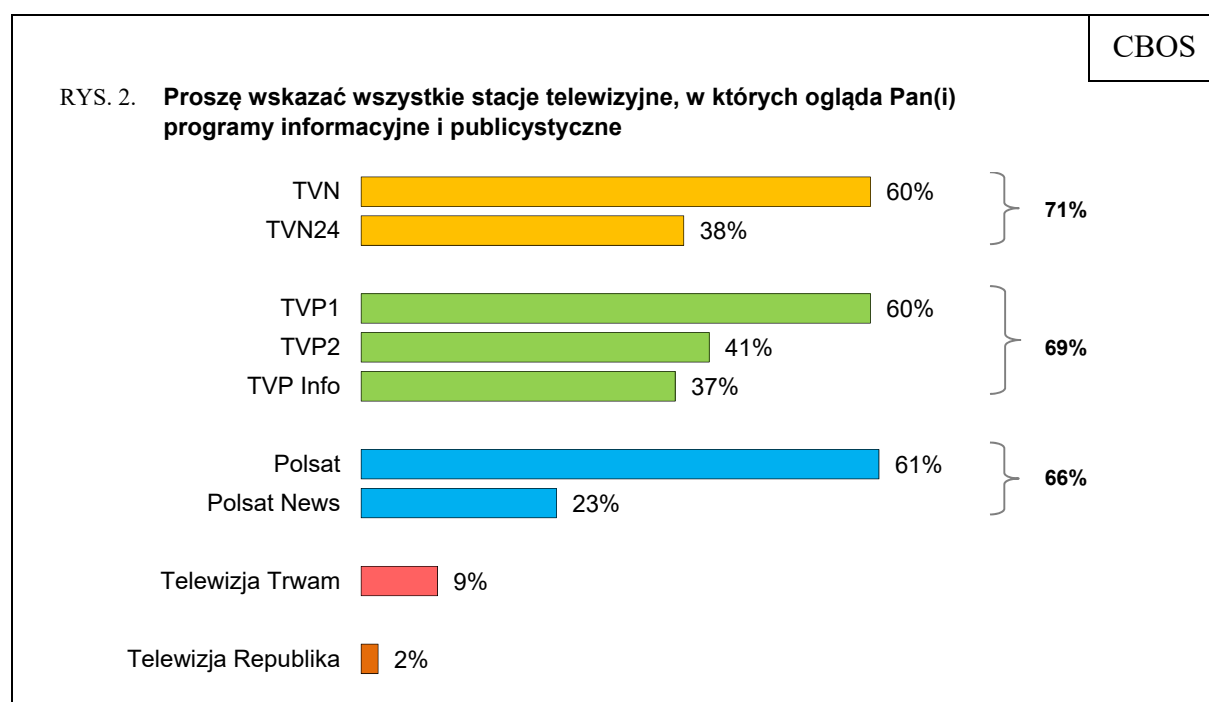
W potencjalnych elektoratach informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie najczęściej z telewizji czerpią zwolennicy PiS. Z kolei dla sympatyków ruchu Kukiz'15 częściej niż dla innych głównym medium pozostaje internet, który jest wymieniany równie często jak telewizja.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Skąd przede wszystkim czerpie Pan(i) informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie? Czy:					
	z telewizji (również oglądanej w internecie)	z prasy	z radia	z internetu	Z żadnego z powyższych źródeł	Trudno powiedzieć
	w procentach					
PiS (wraz z SP i PR)	76	5	6	11	1	1
PO	63	5	8	22	2	1
Kukiz'15	48	3	0	48	0	0
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	63	4	13	16	2	2
Niezamierzający głosować	65	3	8	17	6	1

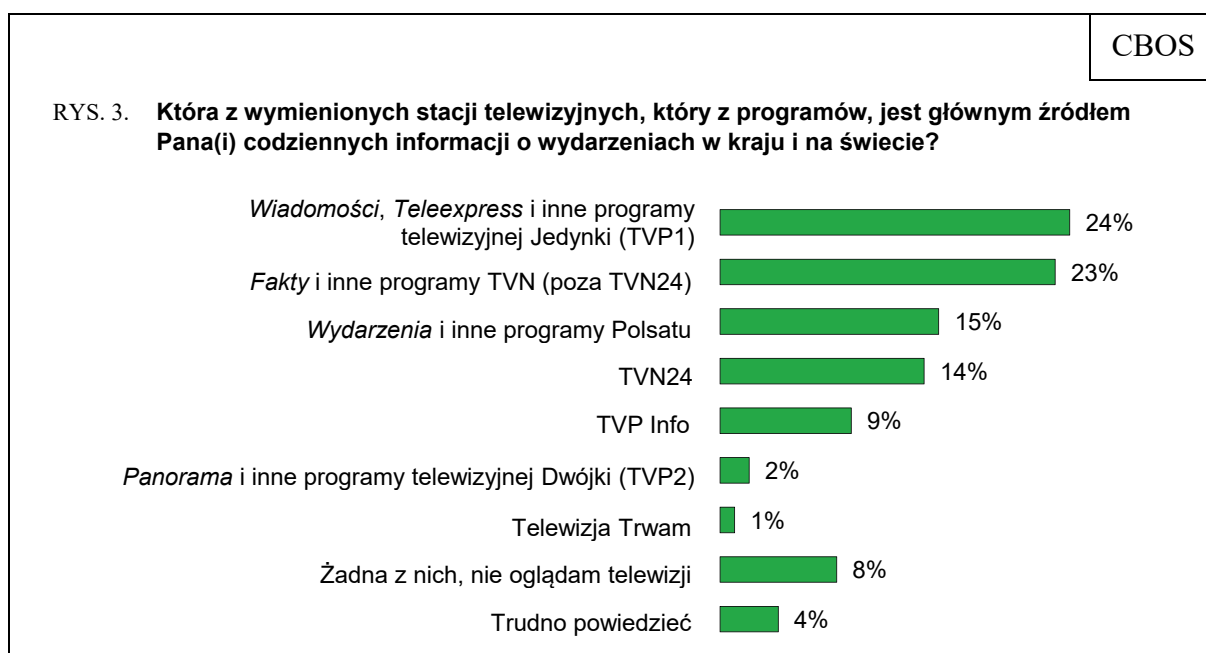
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Poprosiliśmy ankietowanych o wskazanie z podanej listy tych stacji telewizyjnych, w których oglądają programy informacyjne i publicystyczne. Praktycznie równie często w tym kontekście wymieniane były: TVP1 (60%), TVN (60%) oraz Polsat (61%). Rzadziej informacje o wydarzeniach w kraju i na świecie badani czerpią z TVP2 (41%), TVP Info (37%) oraz TVN24 (38%), a jeszcze rzadziej z Polsat News (23%). Relatywnie niewielu respondentów ogląda programy informacyjne i publicystyczne w TV Trwam (9%), a co pięćdziesiąty w Telewizji Republika (2%). W sumie przynajmniej jeden z kanałów telewizji publicznej (TVP1, TVP2 lub TVP Info) wskazało siedmiu na dziesięciu badanych (69%), zbliżona liczba ankietowanych wymieniła TVN lub TVN24 (71%) oraz Polsat lub Polsat News (66%).

Interesowało nas również, która ze stacji telewizyjnych jest dla badanych głównym źródłem codziennych informacji. Mniej więcej tyle samo osób wskazywało w tym kontekście programy informacyjne TVP1 – *Wiadomości*, *Teleexpress* i inne (24%), co wymieniało *Fakty* i inne programy TVN (23%). Natomiast trochę rzadziej wskazywane były *Wydarzenia* i inne programy Polsatu (15%), TVN24 (14%) oraz TVP Info (9%). Dla relatywnie niewielu ankietowanych najważniejszym źródłem informacji jest telewizyjna Dwójka (2%) oraz TV Trwam (1%). Zauważalna grupa badanych (8%) deklaruje, że nie czerpie wiedzy z żadnego z wymienionych źródeł lub w ogóle nie ogląda telewizji.

Należy podkreślić, że z rozkładu odpowiedzi na pytania ankiety nie można wnioskować o oglądalności poszczególnych programów. Nie pytaliśmy, jak często respondenci oglądają poszczególne programy, ile czasu na to poświęcają itp., interesowało nas jedynie, z jakich źródeł czerpią informacje oraz jakie znaczenie im przypisują.

Z analiz zróżnicowań społeczno-demograficznych wynika, że programy informacyjne TVP1 stanowią główne źródło informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie dla osób w wieku 65 lat i więcej (33%), mieszkańców wsi (32%), respondentów z wykształceniem podstawowym / gimnazjalnym (31%) lub zasadniczym zawodowym (29%), badanych określających swoją sytuację materialną jako przeciętną (31%). Istotne znaczenie w tym kontekście mają również kwestie światopoglądowe. Telewizyjną Jedyнкę wskazała jedna trzecia uczestniczących w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu (32%) oraz ponad jedna trzecia identyfikujących się z prawicą (35%).

Z kolei z *Faktów* i innych programów TVN (poza TVN24) informacje czerpią częściej kobiety niż mężczyźni (26% wobec 20%), częściej niż pozostali wskazują je badani w wieku 35–44 lata (29%), mieszkańcy miast liczących od 100 tys. do 500 tys. ludności (30%), respondenci dobrze oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych (27%), a uwzględniając światopogląd badanych – uczestniczący w praktykach religijnych 1–2 razy w miesiącu (30%) lub kilka razy w roku (27%), identyfikujący się z lewicą (34%).

Wydarzenia i inne programy Polsatu jako główne źródło codziennych informacji trochę częściej niż pozostali wskazują mieszkańcy wsi oraz miast do 100 tys. ludności (od 16% do 19% w zależności od typu miejscowości), respondenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym (18%), z gospodarstw domowych o dochodach *per capita* nieprzekraczających 1400 zł (18% – 19% w zależności od kategorii), a biorąc pod uwagę poglądy polityczne – stosunkowo najrzadziej są to badani o orientacji prawicowej.

Z programów TVN24 relatywnie najczęściej czerpią informacje mieszkańcy największych miast (28%), absolwenci wyższych uczelni (23%), badani z gospodarstw domowych o dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 2000 zł (21%), zadowoleni ze swojej sytuacji materialnej (17%). Można również zauważyć, że częściej niż pozostali źródło to wskazują ankietowani biorący udział w praktykach religijnych kilka razy w roku (20%) lub w ogóle w nich nieuczestniczący (21%) oraz respondenci o poglądach lewicowych (24%).

Z kolei TVP Info jako główne źródło informacji najczęściej wymieniają ankietowani w wieku 55 lat i więcej (13% – 14% w zależności od kategorii wiekowej), z wykształceniem co najwyżej średnim (10%), niezadowoleni z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych (18%). Częściej niż pozostali źródło to wskazują badani biorący udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (25%) oraz deklarujący poglądy prawicowe (17%).

Bardzo duże znaczenie dla wyboru określonej stacji telewizyjnej mają afiliacje polityczne. Wyborcy PiS najczęściej wybierają programy informacyjne telewizji publicznej – w pierwszej kolejności TVP1 (44%), w drugiej zaś TVP Info (22%). Dla zwolenników PO główne źródła informacji telewizyjnych to TVN (41%) oraz TVN24 (33%). Elektorat ruchu Kukiz'15 nie ma tak wyrazistych preferencji w tym względzie i porównywalnie często bazuje na programach informacyjnych TVP1 (22%), Polsatu (18%) oraz TVN (16%). Niemala część sympatyków tego ruchu w ogóle nie ogląda telewizji (19%). Niezdecydowani co do swojego udziału w ewentualnych wyborach relatywnie najczęściej jako główne źródło informacji wskazują TVP1 (28%), ale niewiele rzadziej – TVN (20%) oraz Polsat (19%). Z kolei niezamierzający głosować w potencjalnych wyborach porównywalnie często wskazują TVN (25%) i TVP1 (23%).

Tabela 3

Potencjalne elektoraty*	Która z wymienionych stacji, który z programów jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie?								
	<i>Fakty, inne programy TVN (poza TVN24)</i>	TVN24	<i>Wiadomości, Teleexpress, inne programy TVP1</i>	<i>Panorama, inne programy TVP2</i>	TVP Info	<i>Wydarzenia, inne programy Polsatu</i>	Telewizja Trwam	Żadna z nich/ nie oglądam telewizji	Trudno powiedzieć
	w procentach								
PiS (wraz z SP i PR)	7	3	44	3	22	8	3	6	4
PO	41	33	9	0	1	10	0	5	1
Kukiz'15	16	6	22	5	10	18	0	19	5
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	20	10	28	3	4	19	2	10	5
Niezamierzający głosować	25	9	23	1	6	19	0	13	4

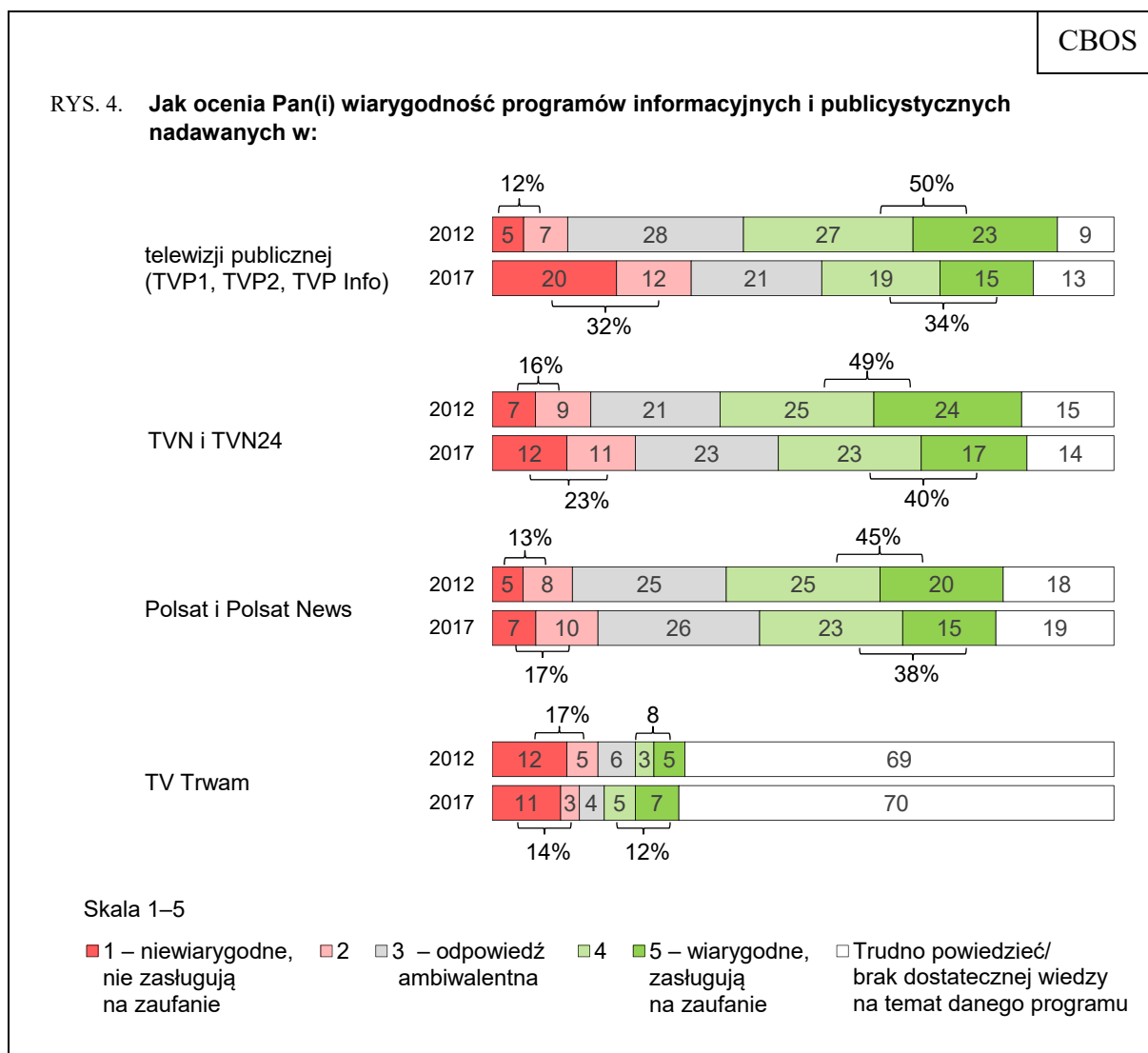
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENA WIARYGODNOŚCI PROGRAMÓW INFORMACYJNYCH I PUBLICYSTYCZNYCH

Poprosiliśmy respondentów o ocenę wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info), w TVN (TVN, TVN24), w Polsacie (Polsat, Polsat News) oraz TV Trwam. Formułując odpowiedzi badani posługiwali się 5-punktową skalą, na której „1” oznaczało, że są one niewiarygodne, a „5” – że są wiarygodne. Takie samo pytanie zadaliśmy pięć lat temu, dzięki czemu możemy sprawdzić, jak w tym czasie zmieniło się zaufanie do nadawców telewizyjnych. W toku analiz odpowiedzi „1” oraz „2” były interpretowane jako brak zaufania, a „4” oraz „5” – jako pozytywna ocena wiarygodności danej stacji telewizyjnej.

W postrzeganiu wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej badani są podzieleni. Mniej więcej tyle samo uważa, że zasługują one na zaufanie (34%), co postrzega je jako niewiarygodne (32%). Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku Telewizji Trwam, która porównywalnie często budzi zaufanie (12%) i nieufność (14%). Z kolei programy informacyjne i publicystyczne nadawane w TVN (włączając TVN24) oraz w Polsacie (włączając Polsat News) częściej odbierane są jako wiarygodne niż niewiarygodne (odpowiednio: 40% wobec 23% – w przypadku telewizji TVN, 38% wobec 17% – w przypadku telewizji Polsat). Porównując oceny tegoroczne i z roku 2012

można zauważyć, że – zdaniem badanych – programy informacyjne i publicystyczne trzech największych nadawców straciły na wiarygodności i w mniejszym stopniu niż pięć lat temu zasługują na zaufanie.

Biorąc pod uwagę średnie ocen na skali od 1 do 5, za pomocą której badani oceniali wiarygodność poszczególnych stacji telewizyjnych, należy zaznaczyć, że najwyższe średnie uzyskały programy informacyjne i publicystyczne telewizji Polsat i Polsat News (średnia 3,36) oraz TVN i TVN24 (średnia 3,26). Oceny wiarygodności tych stacji telewizyjnych kształtują się nieco powyżej średniej, która na tak skonstruowanej skali wynosi 3. Trochę niższe oceny uzyskały natomiast programy informacyjne i publicystyczne telewizji publicznej (średnia 2,99) oraz Telewizji Trwam (średnia 2,84).

Uwzględniając średnie ocen można zauważyć, że w porównaniu z rokiem 2012 najwięcej na zaufaniu straciła telewizja publiczna (spadek wartości średniej o 0,62), najmniej zaś telewizja Polsat (spadek wartości średniej o 0,21). W tym czasie natomiast wzrosło zaufanie do Telewizji Trwam (wzrost wartości średniej o 0,35).

Tabela 4

Jak ocenia Pan(i) wiarygodność programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych:	Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie	Odchylenie standardowe	Liczba osób*
– w telewizji Polsat i Polsat News X 2012 IV 2017	3,57 3,36	1,12 1,18	829 873
– w TVN i TVN24 X 2012 IV 2017	3,60 3,26	1,21 1,29	853 908
– w telewizji publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info) X 2012 IV 2017	3,61 2,99	1,12 1,39	917 935
– w Telewizji Trwam X 2012 IV 2017	2,49 2,84	1,50 1,63	316 324

* Z obliczeń wyłączone zostały osoby niemające zdania na ten temat oraz nieoglądające programów informacyjnych i publicystycznych danej stacji telewizyjnej

Istnieje zależność między oglądanymi najczęściej programami informacyjnymi a zaufaniem do nich. Jak się okazuje, stacje telewizyjne oglądane najczęściej, stanowiące główne źródło codziennych informacji, darzone są na ogół większym zaufaniem niż pozostałe. Inne zróżnicowania społeczno-demograficzne są w znacznej mierze wtórne wobec tej zależności.

Tabela 5

Która z wymienionych stacji telewizyjnych, który z programów, jest głównym źródłem Pana(i) codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie*?	Ocena wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji:			
	publicznej (programy TVP1, TVP2, TVP Info)	TVN, TVN24	Polsat, Polsat News	TV Trwam
	Średnie na skali od 1 do 5, na której „1” oznacza, że są niewiarygodne, nie zasługują na zaufanie, a „5” – że są wiarygodne, zasługują na zaufanie			
<i>Wiadomości</i> i inne programy TVP1, TVP2, TVP Info	3,76	2,60	2,91	3,76
<i>Fakty</i> i inne programy TVN i TVN24	2,33	3,88	3,70	1,61
<i>Wydarzenia</i> i inne programy Polsatu	2,76	3,35	3,75	2,41

* Ze względu na fakt, że bardzo mała grupa respondentów podała programy informacyjne TV Trwam jako najczęściej oglądane, grupa ta nie została poddana dalszym analizom

Zaufanie do programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji publicznej jest niższe wśród badanych lepiej wykształconych, znajdujących się w lepszym położeniu materialnym, młodszych oraz mieszkających w większych miejscowościach, wyższe natomiast wśród ankietowanych o prawicowych poglądach politycznych.

Z kolei programy TVN oraz TVN24 cieszą się stosunkowo dużym zaufaniem wśród mieszkańców największych miast, osób w wieku 45–54 lata, badanych dobrze oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych, a także wśród respondentów identyfikujących się z lewicą.

Programy telewizji Polsat oraz Polsat News za bardziej wiarygodne niż inne uważają głównie badani w wieku 45–54 lata, z wykształceniem zasadniczym zawodowym, utożsamiający się z lewicą.

Postrzeganie wiarygodności TV Trwam ściśle zależy od poziomu religijności badanych, mierzonej częstością uczestniczenia w praktykach religijnych – im częstszy w nich udział, tym większe zaufanie do tego nadawcy. Ponadto większym niż pozostali zaufaniem darzą tę stację telewizyjną najstarsi respondenci (w wieku 65 lat i więcej), z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym, a także identyfikujący się z prawicą.

Zauważalna jest również silna zależność między preferencjami partyjnymi a stosunkiem do poszczególnych stacji telewizyjnych. Potencjalni wyborcy PiS większym zaufaniem niż pozostali darzą telewizję publiczną oraz TV Trwam. Relatywnie dużym zaufaniem obdarzają te stacje również sympatycy ruchu Kukiz'15. Natomiast zdeklarowani wyborcy PO największym zaufaniem darzą TVN i TVN24, ale niewiele mniejszym – programy telewizji Polsat i Polsat News. Niezdecydowani co do swojego udziału w ewentualnych wyborach oraz niezamierzający w nich uczestniczyć również za bardziej wiarygodne uznają programy informacyjne i publicystyczne w telewizji TVN (w tym TVN24) oraz Polsat (w tym Polsat News) niż w pozostałych stacjach uwzględnionych w sondażu.

Tabela 6

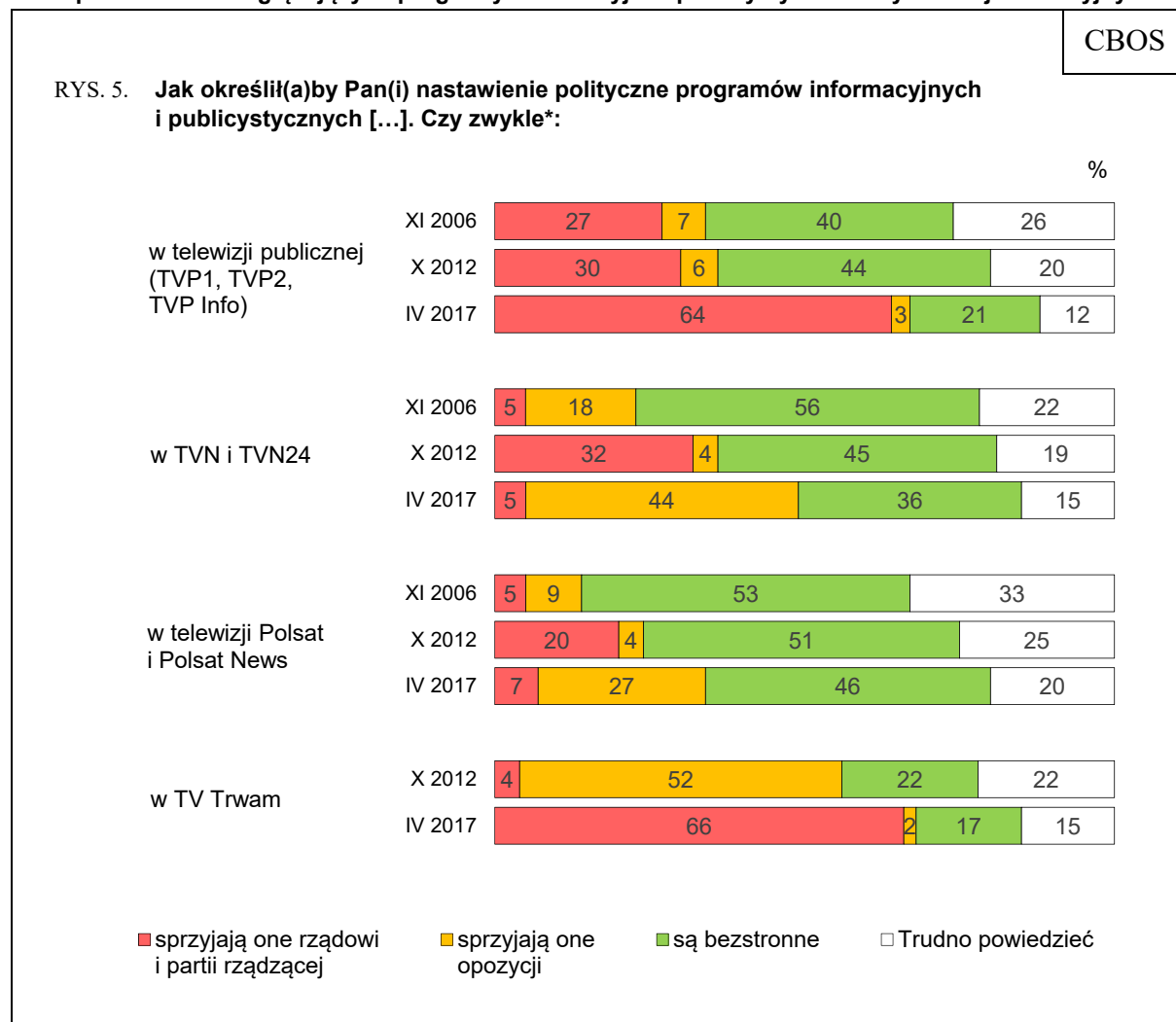
Potencjalne elektoraty*	Ocena wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w telewizji:			
	publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info)	TVN, TVN24	Polsat, Polsat News	TV Trwam
	średnie ocen na skali 1–5			
PiS (wraz z SP i PR)	3,97	2,41	2,87	4,20
Kukiz'15	3,15	2,66	3,02	3,12
PO	1,95	3,98	3,79	1,40
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	3,13	3,40	3,38	2,81
Niezamierzający brać udziału w wyborach	3,05	3,42	3,48	2,33

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

NASTAWIENIE POLITYCZNE PROGRAMÓW INFORMACYJNYCH I PUBLICYSTYCZNYCH

Niezależnie od oceny wiarygodności programów informacyjnych i publicystycznych nadawanych w TVP, TVN, Polsacie oraz TV Trwam, badani oceniali również nastawienie polityczne tych stacji – czy sprzyjają one rządowi, opozycji czy też są bezstronne.

Odpowiedzi osób oglądających programy informacyjne i publicystyczne danych stacji telewizyjnych

* Treść pytania z roku 2006 nieznacznie się różniła. Pytaliśmy o nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych telewizji publicznej, TVN oraz Polsat. W latach 2006 i 2012 jedna z odpowiedzi na pytanie brzmiała: „sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej”

Większość badanych postrzega programy informacyjne i publicystyczne w telewizji publicznej oraz w TV Trwam jako sprzyjające rządowi i partii rządzącej (odpowiednio: 64% i 66%). Jednocześnie relatywnie rzadko stacje te oceniane są jako bezstronne (odpowiednio: 21% i 17%). Bezstronność w programach informacyjnych i publicystycznych badani najczęściej przypisują telewizji Polsat i Polsat News (46%), jednak niemała grupa

skłonna jest postrzegać tę stację jako sprzyjającą opozycji (27%). Najczęściej za sprzyjające opozycji uznawane są programy TVN i TVN24 (uważa tak 44% widzów tego nadawcy), jednak niewiele rzadziej bywają one postrzegane jako bezstronne (36%).

Wszyscy uwzględnieni w sondażu nadawcy telewizyjni postrzegani są jako mniej bezstronni niż pięć lat temu, a największy spadek wiarygodności odnotowaliśmy w przypadku telewizji publicznej. Należy zaznaczyć, że gdy pytaliśmy o te kwestie w roku 2006 oraz 2012, programy informacyjne i publicystyczne trzech największych nadawców telewizyjnych postrzegane były najczęściej jako bezstronne. Obecnie jedynie programy Polsatu częściej są oceniane jako bezstronne niż sprzyjające którejś ze stron sporu politycznego.

Ocena nastawienia politycznego głównych stacji telewizyjnych w pewnej mierze zależy od poziomu wykształcenia badanych. Im on wyższy, tym częściej wyrażane jest przekonanie, że telewizja publiczna sprzyja rządowi i partii rządzącej, a TVN i TVN24 – opozycji. Zależności takiej w przypadku telewizji Polsat nie odnotowujemy, choć można zauważyć, że absolwenci wyższych uczelni częściej niż pozostali postrzegają ją jako sprzyjającą opozycji.

Interesujące jest, jak nastawienie największych stacji telewizyjnych postrzegają badani, dla których stanowią one podstawowe źródło informacji. Ci, dla których głównym źródłem informacji jest zarówno TVP, TVN, jak i Polsat, częściej są zdania, że telewizja publiczna sprzyja rządowi i partii rządzącej, niż że jest bezstronna, niemniej jednak widzowie TVP relatywnie najrzadziej postrzegają ją w taki sposób, a częściej niż pozostali uważają, że jest ona bezstronna.

W ocenach nastawienia politycznego programów TVN pojawiają się spore rozbieżności między widzami poszczególnych stacji telewizyjnych. Respondenci, dla których głównym źródłem informacji jest telewizja publiczna, zdecydowanie najczęściej są przekonani, że TVN sprzyja opozycji, natomiast ci, dla których głównym źródłem informacji jest TVN, częściej niż pozostali postrzegają ją jako bezstronną. Z kolei opinie ankietowanych czerpiących informacje przede wszystkim z Polsatu są w tej sprawie podzielone – porównywalnie często postrzegają oni nastawienie TVN jako sprzyjające opozycji, co oceniają jako bezstronne.

Co interesujące, badani dla których głównym źródłem informacji jest TVN, znacznie częściej oceniają programy Polsatu jako bezstronne niż jako sprzyjające opozycji, najczęściej jednak obiektywizm przypisują Polsatowi jego widzowie. Warto jeszcze dodać, że ankietowani czerpiący informacje przede wszystkim z telewizji publicznej trochę częściej postrzegają programy Polsatu jako sprzyjające opozycji niż jako bezstronne.

Oceniając nastawienie polityczne programów TV Trwam widzowie trzech największych nadawców telewizyjnych najczęściej nie mają sprecyzowanej opinii na ten temat, niemniej wyraźnie częściej są zdania, że programy tej stacji sprzyjają rządowi i partii rządzącej niż opozycji.

Tabela 7

Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych [...]. Czy zwykle:	Wskazania badanych na główne źródła ich codziennych informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie:		
	<i>Fakty i inne programy TVN i TVN24</i>	<i>Wiadomości i inne programy TVP1, TVP2, TVP Info</i>	<i>Wydarzenia i inne programy Polsatu, Polsat News</i>
	w procentach		
w telewizji publicznej (TVP1, TVP2, TVP Info)			
– sprzyjają one rządowi i partii rządzącej	73	50	61
– sprzyjają one opozycji	2	4	2
– są bezstronne	12	31	21
Trudno powiedzieć	6	2	6
w TVN i TVN24			
– sprzyjają one rządowi i partii rządzącej	4	3	8
– sprzyjają one opozycji	31	48	37
– są bezstronne	49	17	35
Trudno powiedzieć	4	17	8
w telewizji Polsat i Polsat News			
– sprzyjają one rządowi i partii rządzącej	7	5	6
– sprzyjają one opozycji	15	33	20
– są bezstronne	50	26	58
Trudno powiedzieć	13	15	2
w TV Trwam			
– sprzyjają one rządowi i partii rządzącej	31	27	21
– sprzyjają one opozycji	1	1	0
– są bezstronne	2	14	7
Trudno powiedzieć	61	49	67

Dla większości Polaków głównym źródłem informacji o wydarzeniach w kraju i na świecie wciąż pozostaje telewizja, a sam wybór programów informacyjnych i publicystycznych w znacznej mierze uwarunkowany jest poglądami i preferencjami politycznymi.

Z naszych danych wynika, że w ciągu ostatnich pięciu lat programy informacyjne i publicystyczne trzech największych nadawców telewizyjnych straciły na wiarygodności: rządziej postrzegane są jako bezstronne, a częściej jako zaangażowane w spór polityczny – sprzyjające bądź rządzącym, bądź opozycji. Badani darzący zaufaniem programy telewizji publicznej, TVN oraz Polsatu należą obecnie do mniejszości, w mniejszości pozostają również widzowie uważający, że programy te są bezstronne, nieopowiadające się po żadnej ze stron sporu politycznego. O ile jeszcze pięć lat temu programy informacyjne i publicystyczne trzech największych nadawców telewizyjnych postrzegane były przez największe grupy badanych jako bezstronne, o tyle obecnie jedynie programy telewizji Polsat odbierane są częściej jako bezstronne niż sprzyjające bądź to opozycji, bądź rządzącym. Programy telewizji publicznej oceniane są przez większość badanych jako sprzyjające rządowi i partii rządzącej, natomiast programy telewizji TVN najczęściej odbierane są jako sprzyjające opozycji. Jednocześnie zauważalna jest tendencja do oceny najczęściej oglądanych programów jako bardziej wiarygodnych niż inne.

Opracowała

Małgorzata OMYŁA-RUDZKA